

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ชาติพันธุ์สัมพันธ์กับทรัพยากรังนกแ่อนในເອເຊີຍຕະວັນອອກເນື່ອງໄຕ นີ້ ມີວັດຖຸປະສົງຂອງການວິຈัย ອີ່ 1. ເພື່ອສຶກສາຮັບຄວາມສັນພັນຂອງກຸ່ມ່າຊາດີພັນຫຼຸກັບທັງພາກຮັບຮັກແອ່ນໃນເອເຊີຍຕະວັນອອກເນື່ອງໄຕ 2. ເພື່ອສຶກສາຮັບຄວາມເຂົ້າ ວັດນຮຽມ ເຄຣ່າກົງຈີ ສັງຄົມ ການເມືອງ ຮະບນສຶກສົງແລກກູ່ມາຍ ແລ້ວລກຮະບບສິ່ງແວດລ້ອມ ທີ່ ເກີຍວັດຖຸກົງຈັງນກແອ່ນຂອງກຸ່ມ່າຊາດີພັນຫຼຸໃນເອເຊີຍຕະວັນອອກເນື່ອງໄຕ 3. ເພື່ອສຶກສາຄວາມສຳຄັງຂອງຄາດຮັງນກແອ່ນ ໃນປະເທດທີ່ອຳນວຍທີ່ມີອົກທີ່ພົດຕ່ອງຮູກົງຈັງນກແອ່ນໃນເອເຊີຍຕະວັນອອກເນື່ອງໄຕ 4. ເພື່ອສຶກສາເປົ່າຍນເຖິງບຽນແບນການຈັດກາຮູກົງ ແລ້ວງູ່ມີແບນກະບວນການຈັດກາຮັງນກແອ່ນຂອງກຸ່ມ່າຊາດີພັນຫຼຸໃນເອເຊີຍຕະວັນອອກເນື່ອງໄຕ ໂດຍໃຫ້ພື້ນສຶກສາທີ່ເປັນແຫ່ງທັງທັງພາກຮັງນກໃນປະເທດ ຖະໄຈ ເວີດນາມ ພິສິປິປິນສ ອິນໂດນີເຊີຍ ມາເລເຊີຍ ແລ້ວ ຈິນ(ອ່ອງກົງ) ທີ່ເປັນຄຸນຍົກລາງຄາດຮັງນກໂລກ ໃຊ້ເວລາໃນການສຶກສາວິຈัย ດັ່ງແຕ່ປ. ດ.ສ. 2009 - 2011

ຜລຈາກການວິຈัยພວບວ່າ ກຸ່ມ່າຊາດີພັນຫຼຸໃນເອເຊີຍຕະວັນອອກເນື່ອງໄຕ ໄດ້ມີການ 'ເກີບໃຊ້' ຮັງນກຈາກແຫ່ງຮ່າມຮາດີ ຈາກນກນາງແອ່ນໜິດທີ່ຮັງນົກໂກດໄ້ 3 ຊົດ ອີ່ ນັກແອ່ນກິນຮັງ (Collocalia fuciphaga) ນັກແອ່ນກິນຮັງຕະໂພກຂາວ (Collocalia germani Oustalet) ແລ້ວນັກແອ່ນຮັງດຳ (Collocalia maxima) ເປັນອາຫານແລະຍາ ແລ້ວ 'ເກີບຄໍ' ຮັງນກກັບກຸ່ມ່າຊາດີພັນຫຼຸຈືນ ໄນນ້ອຍກວ່າ 500 ປີ ມາແລ້ວ ສ່ວນກາທຳກຳມົນການແອ່ນຫີ່ກອງການເລື່ອງນກນາງແອ່ນໃນບ້ານ ເກີດຂຶ້ນຄຽ້ງແຮກໃນໜຸ່ມບ້ານ ເຊື້ອຍາຍ (Sedayo) ແທ່ງ ເກຣື່ຕີ (Gresik) ໃນເກະເຊວາ ປະເມານປ. ດ.ສ. 1880 ກ່ອນຈະສ່ວນທີ່ກັນກັນທ່າງໝູນມີກາດເຂົ້າຍຕະວັນອອກເນື່ອງໄຕທີ່ຫັ້ງເກີດວິກຖະເຄຣ່າກົງຈີ ປ. 1997 ກາຮອນຮັກໝໍປ່າງພັນຫຼຸ ໂດຍທ່ານໄປປ່ອຍໃຫ້ເປັນໄປຕາມຮ່າມຮາດີ ກາຮເກີບຮັງນກແຕ່ລະປະເທດມີຮະຍະເວລາທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ຂະໜາທີ່ກາຮເກີບຮັງນກໃນຕຶກກົ່ນຂອງກົ່າກົມ່າຊາດີພັນຫຼຸ ໂດຍທ່ານໄປຈະມີກາຮເກີບຮັງນກກັນເດືອນລະ 1 ດັ່ງ

ກຸ່ມ່າຊາດີພັນຫຼຸໃນເອເຊີຍຕະວັນອອກເນື່ອງໄຕເຊື່ອກັນວ່າເປັນນາງແອ່ນເປັນນັກບຣິສຸກີ່ ເປັນສັງລັກຊົດຂອງຄວາມສື່ສັດຍື່ແລະກັກຕີ ເປັນທັງພົມບັດຂອງເຫັນ ເປັນນັກທີ່ມີພລານຸ້າພເຊີ້ນສິ່ງສັກດີສຶກສົງ ສາມາຮັບນັດດາລີ້ມີກິດທັງຄຸນ ແລ້ວໄທ່ກັບຄົນທີ່ໄປມີສ່ວນສັນພັນຫຼຸດ້ວຍ

ກາຮເກີບຮັງນກເປັນງານທີ່ເສີ່ງກັຍ ມີວິຄີຄວາມເຫຼືອໃນສິ່ງເໜີຂອງຮ່າມຮາດີຂອງວັດນຮຽມການນັບຄືອີ່ ກ່ອນຫີ່ອຫັ້ງເກີບຮັງນກ ຈະປະກອບພື້ນຖານເຊື່ອໄຫວ່ສິ່ງສັກດີສຶກສົງ ກາຮປະພຸດຕິຕຸນ ມີຂ້ອ້າມ ແລ້ວມີກາຮໃຊ້ກາຫາເນັພາທີ່ແຕກຕ່າງໄປຈາກທີ່ໃຊ້ອູ້ໃນເຊີວິດປະຈຳວັນ ອັນເປັນການແສດງຄວາມເຄາພຕ່ອສິ່ງສັກດີສຶກສົງປະຈຳສໍາຫັ້ນຫີ່ກ່ອງການຮັງນກ ທັງເປັນຂ້ອງກຳລັງໃຈແລ້ວໃຫ້ມີຄວາມປລອດກັບກົດໃນກາຮເກີບຮັງນກ ກັຍໃຫ້ວາທກຽມຂອງສັງຄົມທີ່ເພັດຍາເປັນໄຫ້ ມັນມີໄຫ້ຜູ້ຫຼົງເຂົ້າໄປເກີບຮັງນກໃນຕໍ່ຮັງນກ ແຕ່ໄນ້ມີກາຮທຳມັນຜູ້ຫຼົງເກີບຮັງນກໃນຕຶກກົ່ນ

ອຸປະກຣດສຳຄັງທີ່ໃຊ້ສໍາຫັ້ນເກີບຮັງນກຕາມແຫ່ງຮ່າມຮາດີຂອງກຸ່ມ່າຊາດີພັນຫຼຸໃນໝູນມີກາດເຂົ້າຍຕະວັນອອກເນື່ອງໄຕ ໄຕ ໃຊ້ອຸປະກຣດທີ່ໄມ້ມີຄວາມຂັບຂ້ອນ ຂະໜາທີ່ກາຮທຳຮູກົງຈີທີ່ຮັງນກ ໄດ້ມີວັດຖຸກາຮປະພຸດຕິຕຸນ ແລ້ວແພຣ່ເຂົ້າໄປໃນ ດິນແດນອື່ນໆ

ຮັງນກນາງແອ່ນ ເດີມເປັນອາຫານພິເສດຍຂອງຄນຽຍແລກຂ້ອຍຕີ ເຊື່ອວ່າກາຮກິນຮັງນກຈະມີວິວິດເປັນນິຮັດ ມີສຽງຄຸນທາງຍາທີ່ເພີ່ມສົມຮຽກກາພທາງເພີດ ເພີ່ມໝູນຄຸມກັນ ທຳໃຫ້ຮັງກາຍແໜ້ງແຮງ ຕລອດຄື່ງແກ້ຄວາມເຈັບປ່ວຍຕ່າງໆ ມີກາຮຄົດສູງຕຽບເຄື່ອງດີມຮັງນກຫຼູມກຳລັງພື້ນຖານ ສູງຮັງນກ ເຄື່ອງສໍາອາງ ຮົວໂລ່ນຮັງນກ ຕລອດຄື່ງກາຮຕິດຕ່າງໆ ອາຫາຮັງນກສູງຕຽບຕ່າງໆ ບນພື້ນຖານຂອງທັງພາກໃນທ້ອງຄື່ນ ຄນົຈິນໃນຈືນ ແລ້ວໃນອ່ອງກົງ ເຊື່ອເຮັດວຽກມີປະໂຍ້ນ໌ ຂອງຮັງນກກັນນາກ ແມ່ນໄໝໄດ້ຖຸກຮະນຸເປັນຍາຮັກ່າວ້ອຍ່າງເປັນການກາຮ

การจัดการทรัพยากรังนกน้ำดื่มในแหล่งธรรมชาติจำแนกได้เป็น 3 ลักษณะคือ 1. ระบบสิทธิ์ถ้ำรังนก เป็นของส่วนบุคคลหรือครอบครัวมีการสืบทอดสิทธิ์มีระดับถ้ำรังนกของกลุ่มชาติพันธุ์ตามกฎหมายจารีต 2. ระบบสิทธิ์ถ้ำรังนกเป็นแบบถ้ำร่วม และ 3. ระบบสิทธิ์ถ้ำรังนกเป็นของรัฐให้เอกชนสัมปทาน การบังคับใช้กฎหมายมีลักษณะเฉพาะแต่ละประเทศ แต่ตึกนกมีสิทธิ์สืบทอดมรดกได้ตามกฎหมาย ในจังหวัดงง ไม่มีกฎหมายและภาษีเกี่ยวกับการทำธุรกิจรังนก ถือว่ารังนกเป็นอาหารชนิดหนึ่ง

ทางด้านเศรษฐกิจ นักธุรกิจกลุ่มชาติจีนเป็นผู้ร่วมรวมชื่อรังนก จำนวนห้องในประเทศไทยและต่างประเทศ โดยมี จีน ฮ่องกง และได้หัวน เป็นตลาดรังนกที่สำคัญ เป็นธุรกิจที่มีมูลค่าปีละนับแสนล้านบาท ฮ่องกง เป็นตลาดบริโภครังนกที่ใหญ่ที่สุดในโลก มีมูลค่าปีละประมาณ 2,000 ล้านดอลลาร์ พลิปปินส์ เป็นประเทศที่ผลิตรังนกได้น้อยที่สุดประมาณปีละ 5 ตัน อินโดนีเซีย เป็นประเทศที่ส่งรังนกมากที่สุดประมาณปีละ 2,000 ตัน การทำธุรกิจรังนกนอกแหล่งธรรมชาติเป็นธุรกิจที่จำกัดอยู่ในกลุ่มคนผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจดี

ในมิติของการเมืองและปฏิบัติการสามารถทางสังคม มีการกีดกันปิดกั้นการเข้าถึงการใช้ทรัพยากรังนกห้อง ในกลุ่มและข้ามกลุ่มชาติพันธุ์ มีการไม่ยอมรังนกจากถ้ำรังนกหรือตึกนก มีการลักลอบค้ารังนก มีละเว้นเว้นการปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายรับประโภชจากการต่อสัญญาให้กับบริษัทสัมปทานเก็บรังนก ในประเทศไทยที่มีความเป็นประชาริปปิ้ไทย มีการรับรองสิทธิ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ เคราะห์สิทธิ์และกฎหมายจารีตของชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์ พื้นเมือง ปัญหาการจดทะเบียนและอาชญากรรม จาก “สหภาพแห่งชีวิตรังนก” เกิดขึ้นทั่วในกลุ่มและข้ามกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หลังจากเดือน กรกฎาคม 2011 เกิดปัญหาการเมืองเรื่องธุรกิจรังนกระหว่างประเทศไทยและประเทศเวียดนาม จีนกับประเทศไทยแหล่งผลิตรังนกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จากการที่จีนห้ามนำรังนกติดเข้าประเทศ

การ ‘เก็บรังนกจนเกินขนาด’เนื่องมาจากการรังนกสูงขึ้นมากตั้งแต่ช่วงทศวรรษ 1980 เป็นต้นมา เป็นสาเหตุสำคัญ ที่ทำให้เกิดการแย่งชิงแหล่งธรรมชาติทุกประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ลดจำนวนลงอย่างรุนแรง ขณะที่การทำธุรกิจรังนกจากตึกนกได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่มีความรุนแรงซ่อนเร้น หลายประการ เกิดผลกระทบกับสุขภาวะของชุมชน แต่การทำธุรกิจรังนกตึกนกมีการอนุรักษ์และส่งวนพันธุ์ ประชากรนกน้ำดื่มติดกับการทำธุรกิจรังนกในเขตสัมปทาน

ธุรกิจรังนกที่มีทรัพยากรังนกเป็นตัวกลางทำให้เกิดความสัมพันธ์ของคนในรัฐ ทั้งร่วมชาติพันธุ์และข้ามกลุ่มชาติพันธุ์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การเข้าถึงและการใช้ทรัพยากรังนกมีความหลากหลาย มีทั้ง ‘การกีดกันปิดกั้นให้อยู่นอกกลุ่ม’ และ ‘การนับพวงเข้ากลุ่ม’ ให้อยู่ในศูนย์กลางอำนาจในการเข้าถึงและการใช้ทรัพยากรังนก ‘กลุ่มชาติพันธุ์ปักครอง’ หรือ ‘กลุ่มชาติพันธุ์เป็นใหญ่’ มิได้เป็นชาติพันธุ์ที่มีขาดการเข้าถึงและการใช้ทรัพยากรังนกเพียงชาติพันธุ์เดียว แต่การเข้าถึงและการใช้ทรัพยากรังนกมีความหลากหลาย

การติดต่อค้าขายรังนกหรือธุรกิจสร้างตึกนกรังนกห้องภายในประเทศไทยที่เป็นคนกลุ่มชาติพันธุ์เดียว กัน หรือการทำธุรกิจรังนกข้ามชาติกับคนต่างกลุ่มชาติพันธุ์ ผู้ขายและผู้รับซื้อรังนกจะมีความสัมพันธ์เป็นเครือข่ายที่ค่อนข้างลึกซึ้งและมีความไว้เนื้อเชื่อใจซึ่งกันและกัน ห้องปริมาณสินค้ารังนกติดที่ส่งให้กับบริษัทผู้รับซื้อต้องมีอย่างต่อเนื่องและเพียงพอ กับความต้องการ

ในระดับสากลหรือระดับข้ามรัฐธุรกิจรังนกเป็นธุรกิจที่ผูกขาดอยู่โดยกลุ่มชาติพันธุ์จีน หลังเกิดเหตุการณ์ “การหักดิบธุรกิจรังนกโลก” ของจีน ซึ่งเป็นนโยบายที่ต้องการให้สินค้า รังนกได้ดีน’ เป็นสินค้าที่ถูกกฎหมาย และเพื่อประกาศตนโลกให้กลับคืนไปอยู่ในจีนดังเดิม หลังจากที่ห้องเป็นตลาดโลกรังนกมาตั้งแต่ปี 1949 ถึงปี 2012 ขณะเดียวกันคนกลุ่มชาติพันธุ์จีนหันเจ้าของร้านขายรังนกในจีนและห้องจะไม่ไว้ใจคนจากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เมื่อเข้าไปในร้านขายรังนก เพราะจะแวงว่าจะเข้าไปเพื่อหาข้อมูล กลุ่มชาติพันธุ์จีน

ในตลาดรังนกโลภยื่งคง เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีอิทธิพลและเป็นผู้มีอำนาจสูงสุดในการกำหนดราคารังนก ในจีน ยื่งคง ในตลาดรังนกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และทวีโลก แต่มีแนวโน้มจะลดความสำคัญลง

ข้อเสนอแนะ 1. การอนุรักษ์บำรุงพันธุ์นกนางแอ่นในแหล่งธรรมชาติอันเป็นแหล่งที่รักษาให้สัมภាពาณเก็บรังนก ต้องมีมาตรการฟื้นฟูและการอนุรักษ์บำรุงพันธุ์นกนางแอ่นอย่างเร่งด่วน 2. หน่วยงานของรัฐและชุมชนที่เกี่ยวข้องต้องมีมาตรการให้สวัสดิการที่ดีกับคนเก็บรังนกเพื่อเป็นขวัญกำลังใจ ให้ตระหนักรหงแหหงในทรัพยากรนกนางแอ่น อันเป็นการส่งเสริมในการอนุรักษ์บำรุงพันธุ์ทรัพยากรนกนางแอ่นในแหล่งธรรมชาติอีกทางหนึ่ง 3. เพื่อเป็นการส่งเสริมธุรกิจรังนกให้มีความก้าวหน้า ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางด้านการค้าที่เป็นปัจจุบัน ประเทศไทยต้องปรับปรุงกฎหมายให้นกนางแอ่นเป็นสัตว์ที่เพาะเลี้ยงได้อย่างเร่งด่วน 4. ต้องมีระเบียบกฎหมายในการควบคุมส่งเสริมการแพร่หลายของสร้างตึกนก ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และสิ่งแวดล้อมของชุมชน 5. รัฐต้องอำนวยความสะดวกและส่งเสริมให้มีตลาดรังนกกลาง สำหรับการกำหนดราคาก้างในประเทศและระดับภูมิภาค เพื่อเป็นการรักษาดุลยภาพราคารังนกในระดับขั้นชาติ 6. ต้องมีการสนับสนุนส่งเสริมการวิจัยเกี่ยวกับนกนางแอ่น ในทุกมิติ โดยเฉพาะการศึกษาวิจัยในมิติของปฏิบัติการเชิงอำนาจของเครือข่ายที่ควบคุมผูกขาดการค้ารังนกอยู่ทั่วโลกของกลุ่มชาติพันธุ์จีน

Abstract

This research on the Ethnicity and Birds' Nest Resources in Southeast Asia has 4 research objectives including; 1. To study the relationship between different ethnic groups in Southeast Asia and birds nest resources 2. To study the beliefs, culture, economy, society, politics, system of ownership rights and law, and environmental impact related to the birds' nest industry in Southeast Asia 3. To study the importance of the main market for birds' nests in Hong Kong for the production of birds' nests in Southeast Asia 4. To compare models of managing birds' nest resources used by various ethnic groups in Southeast Asia through the cases study of the edible bird-nest resource areas in Thailand, Vietnam, Philippines, Indonesia, Malaysia and China (Hong Kong) which is the center of the world edible bird-nest market. The timeframe of this research was conducted during 2009-2011.

The research found that the ethnic groups in Southeast Asia "collect and use" the edible bird-nest from the natural sources of 3 species of edible nest-swiftlets including *Edible-nest Swiftlet* or *Collocalia fuciphaga*, *White-rumped Swiftlet* or *Collocalia germani* Oustalet and *Black-nest Swiftlet* or *Collocalia maxima* to make the foods and herbs as well as "collect and trade" the edible bird-nest with the Chinese ethnic group more than 500 years ago. Whereas the edible nest-swiftlet farming in the building emerged first time at the Sedaya Village in Gresik in Java Island since 1880 before the edible nest-swiftlet farming by build the building around Southeast Asia after the economic crisis in 1997. Generally, the edible-nest swiftlet species improve by nature. The edible bird-nest harvest season in each country is different while the edible bird-nest collection is upon the amount of the edible nest-swiftlet in the building which usually the edible bird-nest collection will take one time per month.

The ethnic groups in Southeast Asia belief that the edible nest-swiftlet is the virgin bird, token of the honest and loyalty, asset of the gods, sacred birds which could cause good or bad to the people who get involve.

Edible bird-nest collection is the risk job. There are the supernatural believe practices before and after the collection including the ritual to play respect to the sacred things, behaving appropriately, taboos and speak the special language which differ from the everyday life's language to play the respect to the cave's sacred spirits and edible bird-nest's spirit as well as encourage and protect the edible bird-nest collectors during the collection. Under the patriarchal society there is a discourse prohibit the woman to collect the edible bird-nest in the cave but not in the swiftlet farming.

The edible bird-nest collecting tools of the ethnic groups in Southeast Asia is not complicate whereas the swiftlet farming had created several innovation and invention in Indonesia and gradually distribute to the other countries.

The edible bird's nest is special food for the millionaire and king. They believe that having edible bird-nest will make their long life, increase the sexual capacity, increase immunity, health as well as cure many sickness. Thus there are many formulas to produce the edible bird-nest drinks for health, edible bird-nest soup, edible bird-nest cosmetic or lotion as well as many edible bird-nest food recipes mixing with the local resources. Both Chinese in Mainland China and Hong Kong believe in the value of the edible bird-nest even it is not noticed in the medical treatment list.

There are 3 forms of natural edible bird-nest resources management including; 1. The personal and family inherited the legacy rights systems of edible bird-nest cave which the right is inherited from the older generation by the customary law. 2. The common right system of the edible bird-nest cave. 3. The state's rights system of the edible bird-nest cave grant the concession to the private. The legal enforcement is different in each country whereas the edible bird-nest building is inherited by law. In China (Hong Kong), there is no law and tax that related to the edible bird-nest business and perceive the edible bird-nest as a food.

In economy, the Chinese businessmen are the edible bird-nest buyer to sell both inside and outside the country which China, Hong Kong and Taiwan are the important edible bird-nest market with value of edible bird-nest trade around 100 billion Baht per year. In Hong Kong is the biggest edible bird-nest market in the world with trade value around 2 billion Hong Kong Dollars(HKD) per year. Philippines are a smallest edible bird-nest producer in Southeast Asia which produce around 5 tons per year and Indonesia is the biggest producer in Southeast Asia which produces around 2,000 tons per year. The non-natural edible bird-nest business is belonged to the high economic status group.

In the political angle and social field practice angle, there is the exclusion of the access to the edible bird-nest resource both inside and outside the ethnic groups, there is the stolen of the edible bird-nest from the cave and the building, the smuggling of the edible bird-nest, the abstention to follow the regulation and laws on the contract extension of the edible bird-nest collection concession. In the democratic countries, there are the assurance of the ethnic rights and respect to the rights and the custom of the indigenous and ethnic communities. The problems of the robbery and crime from the "War on Edible bird-nest" occur both inside and outside the ethnic group in Southeast Asia. After the *July 2011*, there are the politics of the edible bird-nest business between China and the producer countries in Southeast Asia thus China had prohibited to import the raw edible bird-nest to the countries

The "Over harvested Edible bird-nest" is because the price of the edible bird-nest price rising since 1980 and this instance is the cause of the drastic declination of the edible nest-swiftlet amount in Southeast Asia. While the edible bird-nest business by edible bird-nest farming in the building many hiding impacts to the environment crucially whereas the edible bird-nest building business has the conservation and protection of the edible nest-swiftlet species better than the edible bird-nest cave business in the concession area.

The edible bird-nest business which employs the edible bird-nest as the medium establish the relationship among the people in the same state, same ethnic groups and across the ethnic groups in

Southeast Asia. Access to and the use of the edible bird-nest resource have many forms including; “exclude from the group” and “include to the group” which related with the center of the power to allow to access and use the edible bird-nest resource. The “dominant ethnic group” is not the always exclusive in access to and use of the edible bird-nest only. But the access to and use of the edible bird-nest resources are diverse.

The edible bird-nest trade or the edible bird-nest building business both inside and outside the counties among the same ethnic or the edible bird-nest business across the ethnic groups, the people who are the seller or the buyer will have the indeed relationship and trust each other. The quantity of the raw edible bird-nest products must be enough to sell to the buyer continuously and enough to supply to the demand.

In the international level or the trans-state level, the edible bird-nest business is exclusive for the Chinese ethnic. After there was a case of the Chinese’s “cold turkey of the edible bird-nest business in July 2011”, which is the policy to make the “underground edible bird-nest business” as the legal products and transform the edible bird-nest market back to China after Hong Kong became the edible bird-nest market since 1949-2012. While the Chinese ethnic group both seller and buyer in Mainland China and Hong Kong are not trust the people from Southeast Asia when they go to sell the edible bird’s nest by themselves because they afraid those will investigate the information. Thus the Chinese ethnic group in Hong Kong is the influent group which has the dominant power determine the edible bird’s nest price in China and Hong Kong as well as in Southeast Asia and around the world but anyway their influence has tendency to decline.

Recommendations; 1. The edible nest-swiftlet species conservation in the natural sources in the edible bird’s nest collection concession area by the state should release the measurement to recover and conserve the edible nest-swiftlet urgently. 2. The involved government organization and the community should release the measurement to establish the good welfare for the edible bird’s nest collectors to encourage them to aware of the edible nest-swiftlet which is a promotion approach to conserve the edible nest-swiftlet species in the natural sources. 3. In order to encourage the progressive the edible bird’s nest to conform to the current trade situation, Thailand should improve the law to allow to raises the edible nest-swiftlet legally and urgently. 4. The government should release the laws and regulation to control and promote the edible nest-swiftlet buiding construction to appropriate to the area and the environment of the communities. 5. The government should facilitate and promote the establishment of the center market of the edible bird’s nest to determine the price both in the countries and in the region for balancing the edible bird’s nest in the transnational level. 6. The state has to promote the research on edible nest-swiftlet in every angle especially the research on the angle of the power practice by the exclusive network of the Chinese that control and exclude the edible bird’s nest around the world.